WOLVERTEM

STEENHUFFELSTRAAT

ARCHEOLOGIENOTA BUREAUONDERZOEK PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

BART BOT
ARCHEOLOGIE

Titel: **Archeologienota Wolvertem Steenhuffelstraat**

Erkend archeoloog: **Bart Bot OE/ERK/Archeoloog/2016/00114**

Auteurs: **Bart Bot**

Advies specialisten: **/**

Wetenschappelijke advisering: **/**

Projectcode bureauonderzoek**: 2019D259**

Locatiegegevens: **Provincie Vlaams-Brabant, Meise (Wolvertem), Steenhuffelstraat/Borreweide**

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: **xmax, ymax; xmin, ymin: 145463, 185099; 145353, 184955**

Kadastergegevens: **Meise (Wolvertem), afdeling 2, sectie C, perceelnrs. 178D2 & 168E (deels)**

Betrokken actoren: **Bart Bot (erkend archeoloog) & Peter Hellin (contactpersoon initiatief nemer)**

Plaats en datum: **Ledeberg, 08/05/2019**

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Bart Bot Archeologie.

Bart Bot Archeologie aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUD

1. Inleiding 1

2. Gemotiveerd advies 1

2.1. Geplande werken 1

2.2. Afweging 1

2.3. Advies 3

1. INLEIDING

Aanleiding van onderstaand bureauonderzoek vormt de geplande verkaveling te Wolvertem (prov. Vlaams-Brabant). Met dit bureauonderzoek wordt de eerste stap gezet van het archeologisch vooronderzoek met het oog op het bekomen van een bekrachtigde archeologienota en aldus de behartiging van de archeologische belangen binnen de planrealisatie conform het actueel Vlaams erfgoedbeleid.
Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande aanvraag van een omgevingsvergunning met betrekking tot het verkavelen van gronden waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000m² of meer bedraagt. De totale oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt circa 6018m². Vandaar is men verplicht een archeologienota bij de aanvraag in te dienen. Het projectgebied bevindt zich deels in een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten is.. Het valt noch in een beschermde archeologische site, noch in een vastgestelde archeologische zone.

2. GEMOTIVEERD ADVIES

2.1. GEPLANDE WERKEN

De initiatiefnemer vraagt een omgevingsvergunning aan voor het verkavelen van de gronden. In totaal zullen 13 loten worden verkaveld.

2.2. AFWEGING

Het uitgevoerde bureauonderzoek is volledig, alle relevante beschikbare bronnen zijn teruggevonden en zijn geraadpleegd. Op basis van het verslag van resultaten van het bureauonderzoek kan onderstaande geconcludeerd worden:

- Er zijn geen bronnen beschikbaar om aan te tonen of het plangebied al dan niet bewoond was voor de 18de eeuw. Een eerste bruikbare kaart, namelijk de Ferrariskaart uit 1777 toont aan dat het plangebied in gebruik was als akkerland.
- Rondom het plangebied werden al relatief veel opgravingen uitgevoerd. De oudste sporen dateerden uit de steentijd en werden aangetroffen tijdens het vooronderzoek aan het bedrijventerrein Westrode. Zowel de metaaltijden, de romeinse periode als de middeleeuwse periode zijn sterk vertegenwoordigd in de resultaten van de verschillende prospecties en opgravingen rondom het plangebied.
- het plangebied staat op de quartair geologische kaart als type 1 gekarteerd. Dit wil zeggen dat er zich zuivere eolische afzettingen binnen het plangebied bevinden. Archeologische sporen manifesteren zich direct onder het maaiveld.
- in 2013 werd over een groot deel van het plangebied (5303m^2 of 84%) reeds een prospectie met ingreep in de bodem werd uitgevoerd. De prospectie leverde slechts 1 archeologische spoor op.

Rekening houdende met de criteria uit de Code Goede Praktijk (CGP), hoofdstuk 5.2, werd de noodzaak tot verder vooronderzoek afgewogen:

Archivalisch onderzoek: Bijkomend archivalisch onderzoek is in dit stadium van het onderzoek niet van toepassing. Dergelijk onderzoek zou een te grote meerkost betekenen, en weinig aanvullende informatie bieden. Aan de hand van het historisch kaartmateriaal is immers reeds een duidelijk beeld verkregen van het onderzoeksgebied.

Landschappelijk bodemonderzoek: Het landschappelijk bodemonderzoek heeft als doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen door een gerichte staalname. In dit geval is een landschappelijk booronderzoek niet zinvol. Op basis van de gegevens uit het proefsleuvenonderzoek uitgevoerd in 2013 werd reeds een zicht gekregen op de bodemopbouw binnen het plangebied.

Geofysisch onderzoek: Geofysisch onderzoek heeft tot doel om antropogene fenomenen te onderscheiden van natuurlijk sediment of om een morfologische reconstructie van het natuurlijke landschap te maken, door contrasten in elektrische, elektromagnetische en magnetische kenmerken van de ondergrond te meten. Een dergelijk onderzoek kan een aanwijzing geven over mogelijk aanwezige resten, maar biedt geen informatie over de aard van de resten, de bewaring of datering. Vanuit economisch oogpunt is het dan ook niet zinvol dergelijke methode in te zetten op dit projectgebied.

Veldkartering en metaaldetectie: Veldkartering heeft tot doel om relevante archeologische indicatoren te zoeken door een visuele inspectie van een terrein. In dit geval is dit weinig zinvol gezien colluvium verwacht wordt binnen het plangebied, en oppervlaktevondsten dus hogerop weggeërodeerd materiaal zal zijn. Een methode als veldkartering geeft daarenboven nooit met zekerheid uitsluitsel over de aan- of afwezigheid, en vooral bewaring van een archeologische site. Bijgevolg kan veldkartering voor dit projectgebied geen meerwaarde bieden en is de potentiële kenniswinst via deze methode dan ook klein tot nihil.

Verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek: Het verkennend archeologisch booronderzoek heeft als doel archeologische sites op te sporen door middel van boringen. Het waarderend archeologisch booronderzoek heeft als doel reeds opgespoorde archeologische sites te evalueren door middel van boringen. Dergelijk onderzoek is niet van toepassing op bij dit project. Het plangebied staat op de quartair geologische kaart als type 1 gekarteerd. Dit wil zeggen dat er zich zuivere eolische afzettingen binnen het plangebied bevinden. De kans is heel klein dat er zich bvb. een 'oude bodem' binnen het plangebied bevindt.

Proefsleuven en proefputten: Het doel van proefsleuven en proefputten is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven. Op die manier kan er een optimale inschatting gemaakt worden van het kennispotentieel aangezien deze methode informatie verschaft omtrent verspreiding, bewaring, aard en datering van de aangetroffen archeologische sporen. Ook deze methode wordt niet weerhouden.

2.3. ADVIES

Landschappelijk gezien kan voor het plangebied een zekere verwachting met betrekking tot sporen vanaf het neolithicum naar voren geschoven worden. Echter op basis van een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd in 2013 op een groot deel van het plangebied moest deze verwachting bijgesteld worden. Op basis van de weinig tot afwezige archeologische sporen op een groot deel van het plangebied wordt een laag archeologisch potentieel toegekend aan het resterende deel van het plangebied. Dit resterende deel heeft een oppervlakte van 1015m^2, dit is vrij klein. Als er zich al archeologische sporen zouden bevinden dan zullen deze moeilijk interpreteerbaar zijn. Op basis van de combinatie van een laag potentieel wegens een reeds

uitgevoerd onderzoek en de kleine resterende oppervlakte is het potentieel op kenniswinst gering. De kosten van een verder onderzoek zouden niet opwegen tegen de resultaten. Op basis van deze gegevens wordt geen verder onderzoek geadviseerd voor het project Wolvertem Steenhuffelstraat.